

К. Аманжолов, Қ. Рахметов

12009

20279к

ТҮРКІ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТАРИХЫ

1/2009/20279

К. АМАНЖОЛОВ, Қ. РАХМЕТОВ

ТҮРКІ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТАРИХЫ

(Көне дәуірден біздің заманымыздың
XIV ғасырына дейінгі кезең)

Казақстан Республикасы Білім министрлігі
жоғары оқу орындарының студенттеріне
арналған оқу құралы ретінде ұсынған

МАЗМУНЫ

Алғы сөз	3
I тарау. Түркі халықтарының тұп тамыры: ариліктер сактар	6
1. Ариліктер дәуірі	10
2. Сактар дәуірі	—
II тарау. Азия мен Еуропадағы хундар империясы және үйсін, қанды мемлекеттері	26
1. Ежелгі хундар туралы тарихи деректер және хундардың шығу тегі	26
2. Хундар мекендеген аумақ	29
3. Хундардың мәдениеті, түрмис-салты, діни сенімі	—
4. Азиядағы хундар құрган мемлекет	34
5. Хундардың экономикасы және мемлекетті басқару дәстүрі	37
6. Шығыс Еуропадағы хундар империясы	40
7. Үйсіндер құрган мемлекет	44
8. Қаңылар құрган мемлекет	48
III тарау. Түркілер империясы мен мемлекеттерінің қысқаша тарихнамасы	55
IV тарау. Түркі тайпалары мен халықтарының шығу тегі, мекендеген аймагы және этникалық құрамы	58
V тарау. Түркі империясы мен мемлекеттері	84
1. Түркі қағандығы (551—576 ж.)	—
2. Түркі империясының құлдырауы мен құлауы (577—630 ж.)	90
3. Батыс түркі қағандығы	93
4. Шығыс түркі қағандығы	97
5. Туркеш қағандығы (690—766 ж.)	105
VI тарау. Исламға дейінгі ежелгі түркі халықтарының мәдениеті (V—IX ғ.).	109
1. Түркі халықтарының жазба ескерткіші	—
2. Түркілердің сөүлет өнері және материалдық мәдениеті	113
3. Түркілердің діни сенімдері	121
4. Түркі халықтарының дәстүрлері мен тәрбиели мұралары	125
VII тарау. Түркі қағандығынан кейінгі құрылған түркі мемлекеттері (VIII—XIII ғ.).	130
1. Үйғыр қағандығы (745—840 ж.)	—
2. Енисей қыргыздарының мемлекеті (VI—XIII ғ.)	134
3. Қарлук қағандығы (766—940 ж.)	139
4. Карабан мемлекеті және қаракытайлар (IX—XIII ғ.)	144
5. Кимак қағандығы	156
6. Қыпшак мемлекеті	159
7. Хазар қағандығы (VII—IX ғ.)	164
8. Еділ бұлғарлары	166
9. Каспий — Араб өңіріндегі Оғыздар империясы	—
10. Селжук империясы	169
11. Ежелгі Хорезм мемлекеті	175
VIII тарау. Түркілердің ислам дінін қабылдағаннан кейінгі мәдениеті (X—XII ғ.).	178
1. Ислам дініне қысқаша тарихи түсінік	—
2. Ислам дініндегі тұжырымдары	179
3. Араб пен ирандықтардың исламға негізделген мәдениетінің түркілерге тиғізген асері	183
4. Фылыми енбектерін араб және парсы тілінде жазған түркі ғұламалары (X—XII ғ.)	188
IX тарау. Шығыс хан империясы және түркі халықтары (XII—XIII ғ.).	196
1. Татарлар мен монголдар туралы қысқаша деректер	—
2. Темучин	200
3. Найман, керейіт мемлекеттерін Шығыс ханының жауап алуды	203
4. Шығыс ханының Қытайды жауап алуды	209
5. Шығыс ханының Орта Азияны жауап алуды	212
6. Шығыс хан империясының әскери құрылымы және түркілер	214
X тарау. Шығыс хан мұрагерлері кезіндегі түркілер (XIII—XIV ғ.).	217
1. Түркілердің Қытайды жауап алуга коскан үлесі	—
2. Түркілердің Тянь Шығыс пен Иранды жауап алуга коскан үлесі	224
3. Угеде мен Шагатай иеліктерінің саяси және мәдени өмірі	226
4. Жошы үрпактары кезіндегі мәдениет және түркілендірудің жогары сатыға көтеру	231
5. Орта Азияны Шагатай мұрагерлерінің басқаруы (XIII—XIV ғ.)	236
6. Темір жән оның мұрагерлері тұсындағы Орта Азия түркілерінің экономикалық және мәдени дамуы	240
Жосымша. Қазақстан тарихы бойынша тестік сұрақтар	245